

Ceza Hukuku

Tutuklama Kararına İtiraz: Süreler ve Uygulama

Tutuklama kararına karşı itiraz nasıl yapılır, hangi sürede sonuçlanır ve tahliye talebinde nelere dikkat edilmelidir?

Güncelleme: 10 Eylül 2026

01 Tutuklama neyi ifade eder?

Tutuklama bir mahkûmiyet kararı değil, ceza soruşturması veya kovuşturması sırasında uygulanabilen koruma tedbidir. Suçluluk hakkında kesin karar verilmeden kişinin özgürlüğünü sınırladığı için kanuni koşulların somut olgularla ortaya konulması gerekir. Suçun adı veya isnadın ağırlığı tek başına dosyadaki tüm değerlendirmelerin yerine geçmez.

CMK m.100 bakımından kuvvetli suç şüphesini gösteren somut deliller ve bir tutuklama nedeni aranır. Kaçma veya delillere müdahale tehlikesi gibi nedenler dosyayla bağlantılı açıklanmalıdır. Kanunda sayılan suçlarda tutuklama nedenine ilişkin düzenlemeler bulunsa da ölçülülük ve gerekçelendirme yükümlülüğü devam eder.

02 Başvuru süresi ve nereye verileceği

CMK m.268 uyarınca, ayrıca özel bir hüküm yoksa itiraz süresi kararın öğrenilmesinden itibaren iki haftadır. Bu genel süre 1 Haziran 2024 tarihinde uygulanmaya başlayan değişikliklerle düzenlenmiştir. Eski kaynaklarda yer alan yedi günlük genel itiraz süresi güncel başvurulara doğrudan taşınmamalıdır.

Başvuru, kararı veren mercie sunulan dilekçeyle veya kanundaki usule uygun tutanağa geçirilen beyanla yapılır. Kararı veren merci itirazı yerinde görmezse dosyayı yetkili inceleme merciine gönderir. Yetkili merci kararın türüne ve hangi makamca verildiğine göre değişir; her durumda sıradaki sulh ceza hâkimliği olduğu kabul edilmemelidir.

03 Dilekçe nasıl somutlaştırılır?

Dilekçede karar tarihi ve numarası, öğrenme tarihi ve hangi tedbirin kaldırılmasının istendiği açıkça yazılmalıdır. Daha sonra kararın gerekçeleri tek tek ele alınır. Delilin kişiyle bağlantısı, kaçma riskine dair değerlendirme, toplanmış delillerin durumu ve tutuklulukta geçen süre ayrı başlıklar altında açıklanabilir.

Sabit adres, çalışma veya öğrenim durumu ve sağlık belgeleri yardımcı olabilir; ancak bu belgeler tek başına otomatik tahliye sağlamaz. Esas mesele, kararda gösterilen risklerin neden

mevcut olmadığı veya daha hafif bir tedbirle karşılanabileceğidir. Dosyayla ilgisiz uzun ifadeler yerine belgeyle ilişkilendirilen açıklamalar daha işlevseldir.

04 Adli kontrol ve ölçülülük

Adli kontrol, kanundaki koşullarla tutuklama yerine uygulanabilen bir tedbirdir. Yurt dışına çıkamama, belirli yerlere düzenli başvurma veya diğer yükümlülüklerin hangisinin dosyadaki riski karşılayacağı değerlendirilir. İtirazda yalnızca tahliye değil, alternatif olarak uygun adli kontrolün uygulanması da talep edilebilir.

Tutukluluğun devamına ilişkin inceleme, ilk kararın tekrarından ibaret olmamalıdır. Sürecin ilerlemesi, delillerin toplanması veya kişisel koşulların değişmesi tedbir ihtiyacını etkileyebilir. Buna karşılık itiraz dilekçesinin verilmesi tedbiri kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

05 Ret kararı sonrasında

İtirazın reddedilmesi, yargılamanın her aşamasında yeniden tahliye istenemeyeceği anlamına gelmez. CMK m.104 kapsamında salıverilme istemi ve tutukluluğun kanuni incelemeleri ayrı mekanizmalardır. Yeni bir talepte, önceki incelemeden sonra değişen olguların açıklanması önemlidir.

Başvuru süresi, teslim kaydı ve verilen kararların örnekleri saklanmalıdır. Tutuklu kişinin başvurusunda ceza infaz kurumu aracılığıyla yapılan işlemler bakımından özel usuller bulunur. Olağan kanun yolları ile bireysel başvuru gibi sonraki yolların koşulları birbirine karıştırılmamalıdır.

Belge kontrol listesi

- Tutuklama ve devam kararlarının örnekleri
 - Kararın öğrenilme ve başvuru tarihleri
 - Karar gerekçelerine cevap veren belgeler
 - Varsa önceki itiraz ve tahliye kararları
-

Sık sorulan sorular

İtiraz için genel süre yedi gün mü?

Güncel CMK m.268 kapsamında genel süre iki haftadır. Kararın türü, öğrenme tarihi ve varsa özel hüküm ayrıca kontrol edilmelidir.

İtiraz edince tahliye otomatik olur mu?

Hayır. İtirazın yetkili merci tarafından incelenmesi gerekir; başvuru tek başına tutuklama kararını kaldırmaz.

Sabit adresim olması yeterli mi?

Sabit adres ilgili bir olgudur ancak tek başına sonuç belirlemez. Somut deliller, riskler ve ölçülülük birlikte değerlendirilir.

Reddedilen itirazdan sonra tahliye istenebilir mi?

CMK m.104 çerçevesinde yeniden salıverilme istenebilir. Yeni koşulların ve önceki karar gerekçelerine verilen cevapların ortaya konulması gerekir.

Kaynaklar ve mevzuat

Ceza Muhakemesi Kanunu m.100-109, 267-271

7499 sayılı Kanun: süre değişiklikleri

Bu makale genel bilgilendirme içindir; kişiye özel hukuki görüş veya sonuç garantisi içermez. Uygulanacak hükümler olayın koşullarına ve işlem tarihine göre değişebilir.